

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 153

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, AUGUST 12, 1963

STEV. LXI — VOL. LXI

Naser začel umikati svoje čete iz Jemena?

Egiptovske čete v boju s pri-
staši kralja El Badrea niso
posebno uspešne. Doma-
či podporniki republike
niso edini.

WASHINGTON, D. C. — Iz
Kaira prihaja vest, da je Naser
res začel umikati svoje čete iz
Jemena. Do sedaj so trdili, da
čete samo omleče, to se pravi,
kar jih odpenja, jih zamenja
z novimi. Sedaj menda ne pošil-
ja več novih v Jemen.

Morda bo na tej vesti kaj res-
nice. V arabskem svetu vedo
namreč že dolgo, da egiptovske
čete niso kos kraljevskim gve-
rilcem. Jih preganjajo, toda pri-
tem trpijo večje izgube kot gve-
rilci. Povrhu pa ni v republikan-
skih vrstah prave sloge.

Spor med domačimi repu- blikanci

V jemenski vladi gospodarijo
zastopniki "severa", s čemer pa
zastopniki "juga" niso zadovolj-
ni. Severni del Jemena je nam-
reč gospodarsko in kulturno za-
ostal za južnim delom in juž-
njaki mislijo, da mora preiti po-
litično vodstvo republikanskega
gibanja v njihove roke. Sever-
njaki se radi tega zelo razburja-
jo in celo mislijo na mir s kral-
jevskimi gverilci. Naser je to-
rej v precepu, kaj naj napravi.
Ali naj še naprej troši denar in
vojake za stvar, ki morda nima
nobene bodočnosti?

V precepu je tudi ameriška
diplomacija. Ako se Naser u-
makne iz Jemena, kdo mu bo
naslednik. Jemen bi namreč po-
stal v tem slučaju "politično pra-
zen" prostor, zanj bi se gotovo
vlekla Moskva in Peiping. Kaj
naj v tem slučaju počne naša
diplomacija?

Kitajski komunisti že preganjajo moskovske simpatizerje

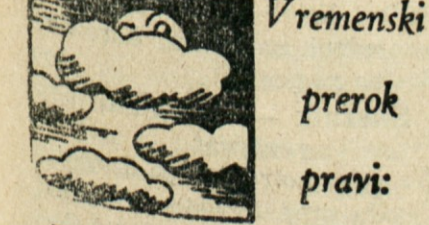
TAIPEI, For. — Čangkajsko-
vi obveščevalni službi se zdi, da
so kitajski komunisti že začeli
preganjati tiste tovariše v svoji
sredini, ki o njih sumijo, da se
nagibljejo na moskovsko stran.
Špijoni so namreč ugotovili, da
je pri najnovejših prireditvah v
Peipingu manjkala cela vrsta
uglednih kitajskih komunistov,
ki so bili drugače navzoči pri
vsaki prireditvi.

Med odsotnimi je bilo kar pet
ministrov in ravno toliko čla-
nov glavnega strankinega odbo-
ra.

Skopljsko potresno ozemlje se še ni pomirilo

BEOGRAD, SFRJ. — Potres-
no ozemlje okoli Skoplja se še
zmeraj ni umirilo. Se 14 dni po
glavnem sunku, ki se 12. ju-
lija, se vsako noč ponavljajo
mali sunki.

Do srede preteklega tedna so
nasteli vseh skupaj 268. Male
sunka so registrirali tudi v
vzhodni Makedoniji, ki pa niso
napravili nobene škode.

Vremenski
prerok
pravi:

Večina sončno in toplo. —
Najvišja temperatura 80. Zvečer
in ponoči verjetnost krajevnih
neviht.

Novi grobovi

Frank Smrdel st.
V soboto zjutraj je v Euclid-
Glenville bojnišnici umrl 68 let
stari Frank Smrdel st. z 21070
Goller Ave., rojen v vasi Tex-
nje pri St. Petru, od koder je
prišel pred 42 leti. Delal je v
Gabriel Co. do upokojitve lani.
Tukaj zapušča ženo Angelo, hčer
Jean Gum, sinova Franka in
Anthonya, 5 vnukov, brata Ral-
pha in Antona, zadnjega v Den-
ver, Colo., v starem kraju pa
sestre Mary, Frances, Johanno
in Louisa. Bil je član Društva
sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ.
Pogreb bo v sredo zjutraj ob
9.30 iz Zakrajškovega pogrebne-
ga zavoda v cerkev sv. Vida ob
desetih, nato na pokopališče All
Souls.

Josephine Spelic

Včeraj zjutraj je v Golden Age
Nursing Home umrla Josephine
Spelic z 3100 Hilltop Dr. Tukaj
zapušča sinove Josepha, Char-
lesa, Edwarda in Williama, hčer
Agnes Carrithers, 8 vnukov in
enega pravnuka. Bila je članica
Maccabees. Bila je stara 66 let
in rojena v Ljubljani, od koder
je prišla pred 62 leti. Pogreb bo
v sredo iz Zakrajškovega pogreb-
zavoda. Čas ni še določen.

Zakon o mehiških delavcih še ni pokopan

WASHINGTON, D.C. — Pred-
stavniški dom je koncem maja
odbil zakon, ki naj bi dovolil
našim veleposestvom na jugu
hajmatati ceno mehiško sezo-
nsko delavsko silo za poljedel-
ska dela. Veleposestniki iz Texa-
sa, Kalifornije in Arizone se pa
ne dajo ugnati. Najeli so celo
vrsto lobistov, ki sedaj prego-
varjajo kongresnike, naj zakon-
ski načrt vendarle odobrijo. V
senatu so baje že pridobili ve-
čino za svoje cilje.

Veleposestnike krepko podpi-
ra naša prehranjevalna indus-
trija, ki ima z veleposestvi ena-
ke interese. Veleposestva plaču-
jejo mehiške delavce po 60 cen-
tov do dolarja na uro, ne pla-
čujejo nadur in to vse pritiska
na splošno raven delavskih
mezd, kar gre v korist tovar-
nam.

Proti lobistom veleposestni-
kov in tovarn se borijo zastop-
niki unij, socialnih organizacij
in katoliške cerkve, ki mislijo,
da domači delavci ne manj-
ka, kot trdijo veleposestniki in
tovarne. Le primerno jih je
treba plačati, pa ne bo noben po-
jetnik trpel od pomanjkanja de-
lovne sile.

Javno mnenje proti nepotrebnim delavcem v podjetjih

PRINCETON, N.J. — Gallu-
pov zavod je porabil spor med
unijami železničarjev in želez-
nicami za priliko, da pozveduje
po deželi, kaj ljudje mislijo o
nepotrebnih delavcih v podje-
tjih. Pozvedovanje je dalo za-
nimive rezultate: 52% jih je bi-
lo proti temu, da bi unije imele
pravico, da zahtevajo od podje-
tij, naj nastavljajo nepotrebne
delavce; 25% jih je bilo za uni-
je in 23% se ni moglo odločiti
ne za ne proti. Še celo med uni-
jskimi člani ni razmerje drugač-
no: 48% unijskih članov je pro-
ti nepotrebnim delavcem, 32%
je za, 20% nima pa nobenega
stališča. Tisti, ki zagovarjajo ne-
potrebne delavce, se opirajo sa-

Za veselje 5.5 milijona

Predlog senatorja F. Lau-
scheta za zmanjšanje pro-
računa je bil zavrnjen. —
Večji del sredstev je na-
menjen izletu na Luno.

WASHINGTON, D. C. — Sen-
at je v petek s 37 proti 32 gla-
sovi zavrnil predlog sen. Franka
Lauscheta za delno znižanje pro-
računa za raziskavo veselja in
odobril v te namene skupno 5.5
bilijona dolarjev. Večji del de-
narja bo porabljen za pripravo
potovanja na Luno, kamor naj
bi stopil prvi Amerikanec se
pred letom 1970.

Predstavniški dom je odobril
okoli 300 milijonov dol. manj v
te namene, zato bo moral skupni
odbor Doma in Senata doseči
sporazum o vsoti proračuna za
veselje in s tem zvezanimi skle-
pi. Skupni predlog pojde znova
pred oba doma v potrditev, na-
kar bo poslan predsedniku v
podpis.

Sen. F. J. Lausche je dejal,
da mu nihče ni "mogel zadovo-
ljivo pojasniti, v čem naj bi bilo
za našo deželo dobro, če pošlje
človeka na Luno". Pospeševanje
naših naporov za raziskavo ve-
solja in prodiranje vanj preveč
obremenjuje gospodarstvo naše
dežele. V te namene trošimo ve-
likanske vsote, poleg tega pa so
vključeni v te programe tisoči
in tisoči inženirjev in strokov-
njakov vseh vrst, ki jih zato
manjka v drugih panogah gospo-
darsva.

Podobne kritične pripombe so
izrekli tudi nekateri drugi se-
natorji.

Nesreča pri odhodu poslanika iz Vietnama

DON TIN, J. Viet. — Ko je
ameriški poslanik F. E. Nolting
pred svojim odhodom v Združe-
no državo prišel s svojo ženo
sem, da bi bil navzoč pri poime-
novanju nekega podeželskega
naselja, postojanke v boju proti
rdeči gverili, po njem, je prišlo
do nesreče, ki je zahtevala dve
življenji.

Neki džip v poslanikovem
spremstvu je povozil 3 leta sta-
rega fantka, nato pa se je po
nesreči sprožila strojnica na
enem izmed helikopterjev, ki so
varovali slavje, pri čemer je bil
do smrti ustreljen neki šest let
stari domačin, več pa ranjenih.

Poslanik F. Nolting se vrača
v Združene države. Na njegovo
mesto bo prišel Henry Cabot
Lodge, republikanski podpred-
sedniški kandidat leta 1960.

Predlog za znižanje davkov se premaknil v Domu z mrtve točke

WASHINGTON, D. C. — Od-
bor za sredstva in načine Pred-
stavniškega doma je končal raz-
pravo o predlogu za znižanje
davkov, ki ga je Kongresu pre-
ložil Kennedy že spomladi. Se-
daj se davčna lestvica na dohod-
nino razteza od 20 do 91 odstot-
kov, nova naj bi bila omejena
od 15 na 75 odstotkov osebnih
dohodkov. Prav tako je predvi-
deno postopno znižanje davkov
na dohodke korporacij in na ta-
kozvani kapitalni pridobitvi.

Pridobitev na kapitalu — gre
predvsem za delnice in vred-
nostne papirje — bo znižana le
za one, ki drže te papirje v svoji
lasti vsaj dve leti. Za papirje, ki
menjajo lastnika preje kot v
dveh letih, bodo ostale v veljavi
sedanje davčne določbe.

Predlog je z odobritvijo v od-
boru za pota in načine napravil
važen korak. Verjetno bo v krat-
kem glasoval o njem ves Dom.
Če bo Senat končal svoje delo
na predlogu o pravem času,
utegne novi predlog le še letos
postati zakon.

Diktator Salazar ima "črno-belo" opozicijo

LONDON, Ang. — Nekaj afri-
ških držav je prišlo na origi-
nalno misel, da bi povezale opo-
zicijo, ki jo ima Salazar doma
na Portugalskem, z uporniškinji
gibanji v portugalskih afriških
kolonijah. Salazar bi torej imel
doma belo opozicijo, v Afriki pa
črno, obe bi pa skupno podirali
njegovo diktaturo. Po Salazar-
jevem padcu naj bi zavladala
politična svoboda na Portugal-
skem kakor tudi v samostojnih
portugalskih kolonijah.

Zanimivo je, da portugalska
opozicija ni odbila te zamisli.
Njen voditelj je general Delga-
do, ki je v zadnjih predsedniških
volitvah kandidiral proti Sala-
zardu in dobil kakih 25% gla-
sov, se že pripravlja, da pride
iz Brazilije, kjer živi v begun-
stvu, najprej v Evropo, od tam
pa v posamezne afriške države,
da se konkretno dogovori za
skupno taktiko proti Salazarju.

Gonilna sila za vso idejo je
34-letni politik Figueiredo. Je
sicer rojen v portugalski kolo-
niji Mozambik, toda je portugal-
skega rodu in se šteje za Por-
tugalca. Je obenem tudi tajnik
generala Delgada.

Nov noht zraste človeku
povprečno v nekako 160 dneh.

NADALJEVANJE POGAJANJ PO DIPLOMATSKIH POTIH

Državni tajnik Rusk je dejal, da bodo razgovore o
zmanjšanju mednarodne napetosti nadaljeva-
li po rednih diplomatskih potih. — Zahodna
Nemčija bo pogodbo sedaj nemara le podpisa-
la. — Rusk danes pred Senatnim odborom.

WASHINGTON, D. C. — Dr-
žavni tajnik Dean Rusk se je
včeraj vrnil preko Bonna iz So-
vjetske zveze, kjer je danes te-
nen podpisal dogovor o konča-
nju preskušanja atomskega oro-
žja in se v petek razgovarjal
z Nikito Hruščevim o naslednjih
korakih, ki naj prinesejo odstra-
nitev mednarodne napetosti med
Sovjetsko zvezo in njenimi sa-
teliti ter Severno-atlantsko zve-
zo. O svojih razgovorih s Hru-
ščevim Rusk ni povedal dosti,
prav tako je bil molčeč tudi N.
Hruščev.

Iz izjav obeh strani je razvid-
no, da Hruščev ne priganja po-
sebnosti k novim dogovorom, kajti
Rusk je dejal, da se bodo razgo-
vori, ki jih je on začel v Moskvi
in v Gagri ob Crnem morju s
Hruščevim, nadaljevali po red-
ni diplomatski poti. Hruščev je
bil tekom sestanka z Ruskom, v
kolikor je bil ta v javnosti, lju-
bezni in dobro razpoložen. Z
Ruskom sta igrala badminton.
pri čemer je Hruščev kljub viš-
jim letom zmagal.

Zah. Nemčija bo podpisala moskovski sporazum

BONN, Nem. — Državni taj-
nik Rusk se je na poti iz Sovjet-
ske zveze ocmov ustavil v so-
boto tu in se razgovarjal s kan-
clerjem Adenauerjem, s poakanc-
ierjem Erhardom in zunanjim
ministrom Schroederjem o mo-
skovskem sporazumu o konča-
nju preskušanja atom. orožja.
Zahodna Nemčija je omanova-
la, ali naj sporazum podpiše ali
ne, ker ni gotova, kak vpliv bi
podpis imel z ozirom na dej-
stvo, da je dogovor podpisala v
Moskvi že Vzhodna Nemčija.

Kanceler Adenauer je dejal D.
Rusku, da Zahodna Nemčija do-
govor odobrava, da pa bo imela
težave dobiti zanj potrebno ve-
čino v parlamentu, če bi izgle-
dalo, da pomeni podpis pogodbe
od strani Vzhodne Nemčije ka-
ko mednarodno priznanje suve-
renosti W. Ulbrichtove rdeče
Vzhodne Nemčije. Opozoril je
na dejstvo, da dogovoru brez
primerne zadevne garancije na-
sprotuje celo predsednik parla-
menta Heinrich von Brentano.

V vladnih krogih vlada pre-
pričanje, da bo Zah. Nemčija
pogodbo sprejela in da bo ta
dobila tudi potrebno večino v
parlamentu, če bo iz debate v
ameriškem Senatu in v angle-
škem parlamentu očitno, da po-
godba in njen podpis od strani
Vzhodne Nemčije ni položaja te
v svetu bistveno spremenil.

Rusk pred senatnim odborom

WASHINGTON, D. C. — Da-
nes bo državni tajnik D. Rusk
potem, ko bo osebno poročal
predsedniku Kennedyju o svo-
jih razgovorih z Gromikom in
Hruščevim v Sovjetski zvezi, ob-
razil senatnemu odboru stališče
vlade o v Moskvi podpisane-
mu dogovoru o končanju pre-
skušanja atomskega orožja. Za
njim bo obrambni tajnik McNa-
mara poročal, kako stališče za-
vzemajo k temu dogovoru obo-
rožene sile.

Zadnje vesti

CLEVELAND, O. — Tekom lan-
skega leta je bilo v prometu
na amer. cestah 41.000 mrtvih,
okoli 1.5 milijona pa ranjenih.
ALBANY, N. Y. — Guv. Nelson
Rockefeller, eden glavnih aspi-
rantov na republikansko pre-
sedniško kandidaturo, se je iz-
javil za odobritev moskovske-
ga sporazuma v Senatu, pa po-
udaril potrebo po čuječnosti
pred "sovjetsko dvoletnostjo".

TUSCALOOSA, Ala. — Črni stu-
dent James A. Hood, ki se je
vpisal na University of Ala-
bama v preteklem juniju pod
varstvom zveznih čet, je sedaj
to šolo zapustil iz "zdravstve-
nih razlogov".

NEW YORK, N. Y. — Metropo-
litan Life Insurance Co., naj-
večja lastnica stanovanjskih
hiš ne samo tu, ampak tudi v
Washingtonu, D.C., ter dru-
god po deželi, je odločila, da
bo vanje sprejemala tudi črne.
S tem bo postala vrsta do-
slej čisto belih naselij "meša-
na".

WASHINGTON, D. C. — Sen.
Estes Kefauver, demokrat iz
Tennessee, ki je umrl tu v
soboti zadet od srčne kapi star
komaj 60 let, bodo jutri zjutraj
z letalom prepeljali v Knoxville,
Tenn., nato pa ga položili
k večnemu počitku v družin-
sko grobnico v Madisonvillu.
CLEVELAND, O. — Policija je
prišla včeraj tu 12 mladih lju-
di, polovico fantov, polovico
deklet, pri uživanju mamil.
Večina med njimi je bila stu-
dentov. Policija je zaplenila
večjo količino "marijuana" ci-
garet v skupni vrednosti okoli
\$100.

Broz se zahvalil za ame- riško pomoč žrtvam potresa v Skoplju

BEOGRAD, SFRJ. — Pred-
sednik J. Broz - Tito je poslal
predsedniku ZDA J. Kennedyju
brzobjavko, v kateri se temu za-
hvaljuje za naglo in uspešno po-
moč, ki so jo Združene države
nudile ponosrečencem potresa v
Skoplju.

Iz Clevelanda in okolice

Policija stroža do pešcev—

Zaradi povečanja števila smr-
tnih nesreč pešcev, ki hodijo ne-
previdno in proti predpisom čez
cesto, je policija določila poseb-
ni oddelek, ki bo v glavnem po-
svečal pažnjo pešcem. Kogar bo-
do zalotili pri prehodu čez ce-
ste na mestu, ki ni za to dolo-
čen, bo dobil listek zaradi pre-
krška prometnih pravil. Kazen
bo \$3, če bo plačana na policiji
v 48 urah, če ne pa \$5.

Zaroka—

Preteklo nedeljo sta se zaro-
čila g. Božo Pust z 1204 E. 60 St.
in gđc. Slava Župančič z E. 60
St. Poroka bo predvidoma v so-
boto 31. avgusta v cerkvi sv. Vi-
da. — Čestitamo in želimo vso
srečo!

Na obisku—

Rudolf in Hallie Mihelich iz
Livingstona, Tex., sta prišla na
obisk k Rudolfovemu bratu Pe-
tru Mihelichu na 1357 E. 52 St. Tu
ostaneta dalj časa. — Dobrodo-
šla!

Zadušnica—

Jutri ob 8.15 bo v cerkvi Ma-
rije Vnebovzete sv. maša za po-
kojnega Franka Walland ob 12.
obletnici smrti.

Popravek—

Pok. Mrs. Mary Ruparcic, o
katere smrti smo poročali pre-
tekli petek, je bila doma iz vasi
Vince pri Sočražici, kjer je za-
pustila brata Antona Tanko, v
Clevelandu po pol sestro Jennie
Arko, v New Philadelphiji pa
strica Franka Tanko. Stara je
bila 64 let. — Pogrebneke pro-
simo, da sporočila o smrti in
umrlih skrbno sestavijo in jih
dajo prizadetim v pregled, ker
list ne more prevzemati odgo-
vornosti za napačne in netočne
podatke in potem objavljati po-
pravke. Naj pripomnimo, da ob-
vestila o smrti objavljamo za-
stojni, ker smatramo, da so to no-
vice, ki naše čitatelje zanimajo!

Kraljica lepote—

V Avon Lake je bila izbrana
preteklo sredo za lepoto kra-
ljico 17 let stara rojakinja Dian-
ne Budan. Zastopala bo državo
Ohio na lepotni tekmi v Hun-
tingtonu, W. Va., 18. avgusta za
lepoto kraljico Združenih dr-
zav. Zmagovalka te tekme bo
zastopala Združene države na
lepotni tekmi v Londonu v pr-
vem tednu septembra za lepoto
kraljice sveta.

Seja—

Podr. št. 25 SZZ ima nocoj ob
sedmih redno sejo v šoli sv. Vi-
da. Asesment bodo pobirali od
4.30 dalje.

Društvo Danica št. 11 SDZ
ima jutri zvečer ob 7.30 sejo v
navadnih prostorih.

Pozdravi—

Mr. in Mrs. John Trček z 1140
E. 176 St. pošiljata prijateljem
in znancem pozdrave iz Clifton
Forge v Virginiji, kjer sta na
obisku pri hčeri Mrs. John Za-
man.

Isti pomen

V več azijskih jezikih imajo
za riž in hrano eno samo besed-
do, kar pomeni, da se tisti na-
rodi hranijo pretežno z rižem
ali so se vsaj nekdaj.

Združene države so med tem
sklenile dati žrtvam potresa v
Skoplju poleg že podeljene po-
moči še 6.200.000 funtov živil iz
presežkov deželnih pridelkov.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 153 Mon., Aug. 12, 1963

“Drugi korak” v hladni vojni

Še pred podpisom moskovske pogodbe o končanju preskušanja atomskega streliva sta se Kennedy in Hruščev brez govorjenja sporazumela v tem, naj bo pogodba samo prvi korak k zmanjšanju napetosti med Zahodom in Vzhodom. To teorijo pogrevata sedaj oba in Kennedy je že začel vrtiti v tej smeri.

Državni tajnik Rusk ni šel v Moskvo samo na podpis pogodbe. Pogodba sama gotovo ni praktično toliko vredna, da bi jo bilo treba podpisati v Moskvi s posebno slovesnostjo, saj je celo Kennedy svaril deželo, naj ne stavi pretiranih upov nanjo. Rusk je šel v Moskvo in Hruščev je zaradi njega odložil počitnice ob obali Črnega morja samo zato, da se oba državnika lahko pogovorita o “drugem koraku” na poti k splošnemu mednarodnemu pomirjenju. Hruščev je že pred par tedni namignil, kaj razume pod tako akcijo.

Pred par tedni je potoval v Moskvo kar neutegoma belgijski zunanji minister Spaak. Spaak je star, prebrisan in edini socialistični diplomat velikega formata, ki zna govoriti “komunistični jezik”. Hruščev ga kot socialista nima v časteh, toda ve, da ima Spaak veliko prvovrstnih zvez z mednarodno diplomacijo in da bi mu pogovor z njim lahko le koristil. Zato je imel z njim kar v Kijevu dolg razgovor. O pogovoru smo zvedeli nekaj podrobnosti šele precej pozno. Spaak je takrat razvijal misel, da je treba zmanjšati mednarodno napetost postopoma in da naj bodo med “stopnjami” pogodbe o nenapadanju med deželami NATO in državam Varšavskega pakta, o demilitarizaciji srednje Evrope, o razorožitvi in končno o “nemškem vprašanju”.

Ni bilo takrat povedano, kaj je na vse to odgovoril Hruščev. Zato smo doživeli kmalu potem skoraj malo senzacijo. Hruščev sam je začel govoriti, da bi bilo dobro, ako bi se oba tabora, komunistični in svobodni začela pogovarjati in tudi dogovarjati o raznih vzrokih, ki povečujejo mednarodno napetost. Med vzroki je naštel: sovražne odnose med NATO in državami Varšavskega pakta, strah pred nepričakovanim napadom, preveliko število vojaških edinic v obeh Nemčijah in naraščanje vojnih proračunov ravno v velikih državah. Kar nekam spregledal je pa nemško in berlinsko vprašanje, kakor tudi splošno razorožitev.

Mednarodno političen svet je takoj postal pozoren na izjave Hruščeva in začel ugibati, kaj naj tiči za njimi. Ugiha seveda tudi naša javnost z našo diplomacijo vred in ravno to je nagnilo državnega tajnika Ruska, da je šel “slovesno” podpisovat pogodbo o končanju preskušanja, da dobi tako priliko za razgovor s Hruščevim. Tudi Hruščev je pokazal zanimanje za razgovor, drugače ne bi odložil začetka svojih poletnih počitnic.

Uradna poročila povedo bore malo o poteku in rezultatu razgovorov, kar pa ni prevelika škoda. Oba državnika sta se samo tipala z besedami, s pravo barvo ni prišel na dan ne prvi ne drugi. Medsebojno nezaupanje je še pregloboko zasidrano na obeh straneh, da bi dovolilo odkritosrčno izmenjavo misli.

Kaj torej tiči za izjavami Hruščeva? Ako jih primerjamo s stališčem ministra Spaaka, vidimo takoj, da se ne krijejo ne po obsegu, ne po vrstnem redu. Hruščev je s svojim redom pokazal, da smatra za važno v prvi vrsti to, kar postavlja Spaak na drugo mesto. Za nas je seveda zanimivejša stališče Hruščeva.

Ako si ogledamo želje tovariša Hruščeva od blizu, najdemo v njih samo eno skupno potezo: Hruščev je izbral samo take predmete, ki obravnavajo politične probleme, ki jih je političen razvoj že porinil v ospredje in jim dal neko stvarno obeležje, ki se da brez velike težave “legalizirati”, kot se je dalo legalizirati sedanje stanje o končanju preskušanja.

Vzemimo za primer strah pred nepričakovanim napadom. Že l. 1945 so se zavezniški dogovorili, da lahko s svojimi značilnimi silami kontrolirajo vse, kar se godi v posameznih nemških vojaških conah. Te pravice so se takrat zavezniški — Rusi vključeni — tudi posluževali in radi tega ni prišlo do sporov. Na značno kontrolo so med tem pozabili do zadnje kubanske krize. Takrat so pa začeli — tako trdi časnikar Drew Pearson — letati ruski in zavezniški helikopteri nad obema Nemčijama, javnost pa zato še vedela ni. Da je pa verjetno nekaj resnice na tem, priča namigavanje Hruščeva, da bi bil potreben sporazum o medsebojni kontroli vojaških premikanj vsaj v srednji Evropi. Hruščev ni govoril o helikopterjih, pač pa o nepremičnih komisijah, ki naj bi sedele na prometnih vozilih in železnica in v lukah, morda tudi na letališčih. Komisije naj bi se ne premikale, vezane naj bi bile na svoja ozka področja, toda v njihovem okviru bi lahko sledila vsakemu premikanju blaga in potnikov, civilnih in vojaških. V bistvu bi bilo to legaliziranje nekega stanja, ki je naenkrat vsaj deloma v neki obliki že obstajalo in ki se sedaj da razširiti. Pod-

ben je slučaj z vojnimi proračuni. So povsod javni, celo pod komunističnimi režimi. Seveda se dajo taki proračuni tudi potvarjati. Del stroškov za vojaške namene se vtakne v druge civilne postavke, ali pa se jih sploh izpusti. Take mahinacije se dajo narediti samo za male zneske, ne pa za milijone. Strokovnjaki bi take skrite proračunske postavke že izvertali. Ali bi jih obtoženka priznala, to je seveda drugo vprašanje. Seveda bi že sama obtožba imela svoj političen učinek. Isto velja tudi za zmanjšanje čet v obeh Nemčijah. Za kontrolo čet v obeh Nemčijah ni potreben velik in premičen kontrolni aparat, je lahko skupen za oba tabora.

Vse to dovoljuje sklep, da je Hruščev izbral samo take točke, ki jih lahko — zagovarja pred komunističnim svetom kot nekaj, kar ne krši varnosti komunističnih držav.

Ideja Hruščeva ni slaba, toda je težko izvedljiva. Nanjo morajo pristati vse evropske države, ne samo Rusija, Amerika in Anglija. Francija je že rekla, da se v take pogodbe ne bo spuščala. Nemčija precej neprikrito izraža sum, da se za rusko idejo skrivajo hudobne namere do nje. V Bonnu se bojijo, da hoče Hruščev od Zahodne Nemčije po ovinku izsiliti priznanje vzhodne, komunistične nemške države, da hoče po ovinku doseči delno nemško razorožitev, da hoče legalizirati sedanje mejo med obema Nemčijama, pa tudi politično stanje v srednji Evropi.

Morda se za ruskimi idejami skriva tudi želja, da bi te ideje utegnile roditi nezaupanje med posameznimi svobodnimi državami, posebno pa nezaupanje do Nemčije in njene želje po obračunu za zgube, ki jih je utrpela leta 1945.

Vse to namigava na nevarnost, da bo svobodni svet z Ameriko na čelu moral napraviti “drugi korak” po trnjevi poti. Trnje bo hudo boedeče, morda bodo potrebna leta, da bo svet prebolel bodljaje.

Pennsylvanski prepihi

(Poroča Majk)

Pittsburgh, Penna. — Ni dolgo od tega, kar sem bral prav v naši A.D., zakaj so prišla nekla nasprotja med Francijo in Združenimi državami ter drugimi državami članicami Evropskega skupnega trga. Omenjeno je bilo, da so nekatere naše firme, ki obratujejo “Super Market-e” (veržne veletrgovine z jestvinami in vsem raznim blagom), skušale razplesti take trgovine tudi po zapadnih evropskih deželah. Z imenom samim, ki ga nosijo take trgovine, ni nič napačnega, ampak nekaj drugega je, kaj je gospodarski, ali bolj jasno povedano, kaj je “business-ški namen in cilj” teh trgovin.

Kakšen namen in cilj je to?

Well, v besedi in na papirju se namen tega businessa kar lep vidi in ga marsikje v njegovem začetku še pozdravljajo in mu neko dobrodošlico pojo. Ampak te vrste verižni business je v resnici zelo podoben prikupljivi, drugače po naravi in zadržanju neznani nevesti, ki prihaja na posestvo ženina in je v začetku sladka in prikupljiva — pozneje pa...? Če bi bila odkrita, bi povedala: Prišla sem radi businessa, ker ta je moj edini “ljubček”, ki ga imam rada in radi katerega prihajam, kamor prihajam. To in takšna je njena precej pogodena slika.

Nič novega! Ljudje so bili taki in smo taki že od nekdaj. Vsak gleda za svojo glavo, ker drugače bi ne imel kam povezniti svoje kape ali pa klobuka. Takoj za tem pa za svoj “arzet”, ta pa dela ljudem že od nekdaj velike skrbi. Če je preveč v njem, dela nekaterim skrbi, če je pa premalo, ali pa če v njem ni nič, dela pa ljudem še večje skrbi. Tako, da za vse ni nikoli prav.

Zgorajšnje je sicer nekaj dolg uvod in dolga razlaga, zakaj je na svetu marsikaj, kakor je. Ampak preprosto razlaga ljudje včasih bolje razumejo, kakor pa kako učeno razlago, omenjena s sami tujimi frazami, kate-re, kakor so rekli včasih Kroparji, da jih še “sam vrag ne razume”...

Zdaj pa nazaj k “Super Market” trgovinam. V Ameriki smo se jim privadili. V njih dobimo razne predmete ceneje, kakor pri malih trgovcih, ker slednji ne morejo nabavljati blaga v tolikih količinah, kakor veletrgovine. V njih dobijo danes že vse od zobotrebca, od čevljskih “šnirov” in vse, kar rabiš za pod zob in za grlo. Se medi-

cine vse vrste prodajajo. Pa še kako glasno to vse povedo. Če te kaj črviči, si nabavi to; če se ti kaj zapira, si kupi to, če kaj drugega rabiš, in tega je na tisoče, si nabavi pri nas. Vse imamo, vse lahko dobiš tu in vse lahko odneseš od tu domov, seveda, če imaš za to dovolj evencek v svojem žepu. Drugače pa: You know, we are sorry, but business is business, we must get cash for our goods!

To so praktični načini gospodarstva in poslovanja sedanjih tržnih tvrdk “Super Markets” (verižnih trgovin). Cisti računi, plačani sproti “with good cash”, to ustvarja med nami močno prijateljstvo. Brez tega se pa prijateljske vezi med takimi verižnimi veletrgovinami kaj raz zrahljajo in brez novaca v “arzetih” ni businessa v takih trgovinah.

Te vrste business so menda mislili, da se bo obnesel tudi v zapadni Evropi. Morda bi se, ampak v Franciji imajo nekatere posebno dobre nosove, nekatere pa tudi precej dolge (n.pr. De Gaulle), ta ima takega, da bi ga lahko uporabil kdo za zapornico na prehodih preko železniških prog. Ta, opozorjen po nekaterih francoskih gospodarskih in businesskih strokovnjakih, je spoznal za kaj gre pri “Super Market” trgovinah. In od tistega časa naprej odgovarja De Gaulle še bolj glasno, kakor je odgovarjal nekdanji sovjetski minister Molotov s svojim “njet” na razne predloge zapadne Evrope. De Gaulle je mnenja, da na francoski zemlji mora biti francoski kmet gospodar. On plačuje davke in da jih more, mora imeti le on v prvi vrsti pravico proizvajati, kar proizvaja, rediti živino, pospeševati kokošjerejo in za tem seveda na svojih tleh imeti tudi prvi pravico prodajati svoje produkte. Drugače ne bo imel s čim plačevati davkov. In tu smo pri jedru vprašanja.

Ker so skušali “Super Markets” veletrgovine prodajati v Franciji, Belgiji in še neko drugod kokoši, ki so jih uvažali iz Z.D. iz države Georgia in še od drugod, prodajati po nižjih konkurenčnih cenah, za skoraj 25 do 40% ceneje, nego jih morejo kokošjereji po Evropi, je to kajpada začelo občutno vplivati na one, ki so se s kokošjerejo in s tem bavili v državah zapadne Evrope. Skupni trg v zapadni Evropi, katerega tvori šest zapadnih evropskih dežel, so po svojih zastopnikih v skupnem svetu takoj

dosegli, da so nastavili v Zapadni Nemčiji, Belgiji, Nizozemski, Italiji, Franciji in v Luksemburgu, dvignili colnino na uvoz takega blaga in živeža in sicer od 13 do 14 in pol centa pri funtu. Tu je odgovor na konkurenco.

Kaj nam vse to pove? Če drugaga ne, vsaj to, da mi in naši zavezniški po zapadni Evropi smo dobri prijatelji — ampak pri businessu se pa včasih malo postrani gledamo in drug drugega opazujemo kakšni kavlji smo.

Taki smo in amen.

* V ALLEGHENY COUNTY, ki je naš okraj, so pred kratkim obravnavali škandalozne slučaje, ki so jih povzročili okrajni policisti in redarji v postopanjih z avtomobilisti. Odvetnik Larsen obtožuje, da je okrajna policija nepravilno postopala s kakimi 15,000 vozniki avtomobilov. Dalje omenja, da če so bili kateri izmed teh aretirani in kaznovani v mejah mesta, da imajo pravico zahtevati povračilo kazni, katere so morali plačati v takih slučajih. Tako so vedno zmešnjave tu in tam in kakor zgleđa, ne poznajo postav in predpisov niti tisti, ki bi jih morali in ki so v službah, da bi ščitili red in pravo pravico. Ali je to tudi rada tega, ker je Amerika še mlada?

* ZALOGA ZLATA V Z.D. gre stalno navzdol. Nekateri pravijo, da to pomeni, da bomo ležli še bolj v inflacijo, drugi zopet, da ne. Zaskrbljuje pa ta problem tiste, ki vedo, da Z.D. morajo plačevati račune za razne kupčije v inozemstvu v zlatu. Amerika ga pa malo dobi za svoje blago. Tako pravijo, da gre vedno več dolarjev v inozemstvo, kakor pa jih prihaja nazaj in za dolarje v inozemstvu smo odgovorni z zlatom. To je tisto, ki dela nekaterim sive lase. Kako je z našo bilanco zlate zaloge? V septembru leta 1949 je znašala zalog zlate 24 milijard in 700 milijonov dolarjev vrednosti. Zdaj, pred kratkim objavljena tozadevna poročila pa navajajo, da znaša le še bilanca zlata v vladnih blagajnah 15 milijonov in 700 milijonov dolarjev vrednosti. Razlika je znatna in znaša celih 9 milijonov (\$9,000,000,000). Gospodarstvenikom “stare sorte” pri tem vstajajo lasje na glavi, če jih imajo. Novi “mladi” sodobni gospodarstveniki pa menijo, da je razlika le nekak “chicken feed” in jih to ne razburja preveč. Vse gre po novem času naprej, pa gre tudi to. Kam?

* NEKDO JE ZAPISAL V “P.P.G.”, da je sedanja politična razlika med ameriškim Kennedyjem in francoskim De Gaullem podobna kampanji za doseg prvenstva v “popularity contest” — kdo bo postal bolj popularen v zapadni Evropi. Politika in politiki so pač taki. V politiki vsakdo rad glavo pokonci nosi... To vse je že od nekdaj znano še meni,

Staremu Majku.

Novomašnik Ivan Petrič se zahvaljuje

Vel. Lašče, Slov. — Dragi rojaki! Ko sem pregledoval vaše naslove, sem nehoti opazil, da ste mi večidel vsi farani. Videl sem v duhu vaše srce in vašo pripravljenost pomagati domačinu ob priliki nove maše, katero sem daroval 30. junija 1963 v farni cerkvi Marijinega Rojstva v Vel. Laščah.

Za vse, karkoli ste mi dobrega storili, se vam prav prisrčno in iskreno zahvaljujem. Obljubljam vam vsem, da vas bo moja molitev spremljala povsod.

Bog vam daj zdravja in obilo božjega blagoslova, po smrti pa večno življenje! Z vami Bog in njegova Mati!

Vaš vdani in hvaležni novomašnik

Petrič Ivan

VESTI

IZ SLOVENIJE

Streljanje na albanski meji
Ljubljansko “Delo” poroča, da so jugoslovanske mejne straže 28. junija ubile na meji z Albanijo nekega Albanca Sabanajo Derviša Redžepa, ki je hotel skrivaj preko meje v Jugoslavijo z nalogo delovati proti jugoslovanski vladni in državi. Naslednji dan so prijeli nekega drugega Albanca, ki je skušal preko meje s podobnimi nalogami. Jugoslovanska vlada je protestirala pri albanski, toda ta je gladko zanikala resničnost jugoslovanskih navedb. “Delo” nato opisuje na dolgo večletno sovražnoost albanske vlade do Jugoslavije, ki je v zadnjih letih ponovno dovedla do streljanja na meji.

“Proizvajalci mleka”
Ljubljansko “Delo” je prineslo 12. julija “Komentar: Spodbuda živinorejcem”, kjer je med drugim zapisano tudi: Pred kratkim je zvezni izvršni svet sprejel ukrepe, ki naj bi izboljšali položaj proizvajalcev mleka, zdaj pa so sklenili zvišati garantirane cene in premije za koruzo, živino in perutnino. Najnovejši ukrepi zveznega izvršnega sveta pomenijo spodbudo proizvajalcem živine...

Proizvajalci mleka morejo biti le krave, koze, kobile... s čim naj bi bil njihov položaj izboljšan, če bo koruza, živina in perutnina dražja, si je težko predstavljati... Kako naj bi ukrepi zveznega sveta dali vzpodbudo kravam in bikom za hitrejši prirastek, navaden človek tudi težko razume! — Pri vsem tem je “Delo” glavno glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, množične politične organizacije komunističnega režima, in glavni časopis Ljubljane, središča Slovenije!

Telefonske govorilnice vzdolž avtoceste
Vzdolž avtomobilske ceste Zagreb-Beograd so začeli postavljati na vsakih 10 kilometrov telefonske govorilnice, da bodo lahko avtomobilisti v stiski priklicali potrebno pomoč. Kdaj bodo telefonske govorilnice začeli postavljati tudi na avtomobilski cesti od Zagreba do Ljubljane in dalje proti Kranju in Jesenicam, poročilo ne ve nič, sicer pa od Ljubljane proti Kranju in Jesenicam prave avtomobilske ceste, ki naj bi bila podaljšek ceste “Bratstva in enotnosti”, še niso začeli graditi.

Stanovanja za delavce
Tovarna šivalnih strojev v Mirni na Dolenjskem je pretekli mesec končala prve stanovanjske bloke za svoje delavce.

Polževa hitrost
Generalni direktor skupnosti jugoslovanskih železnice Marijan Dermastja je nedavno razlagal, da so jugoslovanske železnice veliko storile, da bi pospešile tovarni promet na železnicah, pa pri tem priznal, da so te v pogledu prevoznih zmogljivosti celotnega omrežja in komercialne hitrosti prevoza v Evropi samo pred Turčijo. Iz Skoplja do Ljubljane potuje blago povprečno 3 kilometre na uro. Ta “hitrost” je na stranskih progah še manjša.

Hitrost 3 kilometre na uro je približno hitrost volovske vprege. Če jugoslovanske železnice s tako “hitrostjo” prevažajo blago, potem je popolnoma razumljivo tudi silno nagli gospodarski napredek Jugoslavije!

Ljubljana dobila samopostrežno restavracijo
V Ljubljani so sredi preteklega meseca odprli v nekdanji kavarni “Emona” in v Emonski kleti samopostrežno restavracijo, prvo te vrste v mestu. Narčte za njeno ureditev je izdelal ing. arhitekt Marijan Šorli iz Kranja, v pritličju, kjer

je bila nekdanja kavarna, je “okrepčevalnica” z 80 sedeži in okoli 150 “stojišči” ob pulnih (bari), v kleti je samopostrežna restavracija s 180 sedeži. Preureditev prostorov je stala 360 milijonov dinarjev, kar je tudi za malo vrednost dinarja še vedno velikanska vsota.

Gospodinje se jeze
Gospodinje v Celju, ki rade vkuhavajo sadje in zelenjavo, se jeze, ker ne morejo dobiti gumic za zapiranje patentnih kozarcev. Kozarci trajajo leta in leta, gumice pa se naglo uničijo. Teh gumic po pisanju neke Alenke Strmšek v Celju ni mogoče dobiti drugače kot le skupaj s kozarci. Da to gospodinjam ne gre v račun, je očitno!

Hmeljske nasade obnavljajo

V Zalcu v Savinjski dolini, središču hmeljarstva v Sloveniji, so pred leti ustanovili kmetijski kombinat, ki skuša v svoji lasti združiti čim več kmetijske zemlje. Letos jo naj bi po načrtu nakupil novih 620 hektarov. Ze do spomladi jo je kupil 280 hektarov. Ta kombinat uredi letno okoli 100 hektarov novih hmeljskih nasadov. Obnavljajo jih skoraj na vsem hmeljskem območju s tem, da svoje “sodobne nasade, ki so jih uredili prejšnja leta, širijo na sosednja, dokupljena zemljišča”. Doslej so tako obnovo hmeljskih nasadov izvedli na obratu Vrbje, sledil mu bo obrat Sempeter, pozneje pa še drugi.

Meso se je podražilo

V ponedeljek, 15. julija, so v Ljubljani podražili meso, ker so mesarska podjetja v preteklem letu imela velike izgube. Zvišanje naj bi bilo tolikšno, da bodo podjetja mesne industrije postala rentabilna. Preje so se cene svežega mesa sucale okoli 90 dinarjev kilo, v zadnjih tednih pa so se dvignile kar na 1200 dinarjev. Če upoštevamo, da znaša povprečni delavski zaslužek v Sloveniji sedaj okoli 30,000 dinarjev na mesec, potem si lahko mislimo, kolikokrat na leto si bo delavčeva družina meso res lahko privoščila.

Nove cene se “prosto formirajo”, to se pravi po “povpraševanju in ponudbi” v kapitalističnem svetu, v komunističnem pa po volji vodnikov zadevne industrijske panoge.

Nihče ne mara zaslužiti?

Podjetje “Gosad” v Ljubljani ki se ukvarja z gojitvijo, nabiranjem in prodajo raznih vrst čajev, se v ljubljanskem “Delu” pritožuje, da noče nihče prodajati sicer priljubljenega “Planika” čaja. Lekarne trdijo, da bi morale ta čaj prodajati drogerije, te odgovorjajo, da spada med zdravilne čaje, torej v lekarno. Gosad je ponudil Planika čaj v prodajo trgovinam z živili, te pa so ponudbo odklonile, ker čaj ne spada med “hranila”.

Ljudje bi torej radi kupili “Planika” čaj, tega je dovolj na razpolago, ni pa nikogar, ki bi ga bil voljan prodajati... Res čuden je način gospodarjenja v socialističnih deželah!

Prehodna praznina v hotelih

Pod tem naslovom poroča ljubljanski list “Delo”, da je bilo v začetku julija v turističnih krajih Slovenije, pa tudi Dalmacije, veliko manj tujih gostov kot v juniju. Tako so bili nekateri hoteli sorazmerno slabro zasedeni, na Bledu kar do polovice prazni!

Snežnik — botanični rezervat

Na vrhu notranjskega Snežnika bodo uredili botanični rezervat v obsegu blizu 200 hektarov. Vanj bodo vključene in na ta način varovane redke rastline, ki so začele že izgubljati.

DR. FR. DETELA:

Vest in zakon

Dobravit so poslušali, kakor je navada naših ljudi, hladno in mirno; za navdušenje bi se bili morali pomešati mednje izurjeni zaupniki, ki bi jih dregali in vnmali. Beseda kapitalizem jim ni bila jasna; kapitalist, to so razumeli. "V naši vasi so štirje," je sunil Tine soseda.

Drugi govornik je govoril bolj praktično. Poudaril je, da izhaja vsaka pravica iz ljudske volje; v Ljubljani pa da se je neka kapitalistična sodrga sama postavila za gospodarje. "Vi vendar ne boste takšni osli," je dejal, "da bi taki vladi, ki se vam je sama vsilila, davke plačevali!"

"Tako je," so pritrdjevali poslušalci, "tako se govori." "Slišal sem," je nadaljeval govornik, "da so bili nekateri izmed vas na vojaške vaje pozvani. Jaz vam pravim, da nimajo nihče te pravice, da bi vas v vojaške klical. Menda imate vendar toliko srca in toliko možganov, da se ne boste pokorili. Na vojaške vaje naj gredo kapitalisti; delovno ljudstvo pa naj puste pri miru. Le malo še počakajte in pripravljajte se! Kmalu boste vi gospodarji. Od jutra prihaja solnce, od jutra prihaja svoboda."

"Živio!" so zavpili tisti, ki so se bali vojaških vaj. Nekateri so pa zmajevali z glavami, češ, kdo bo pa deželo branil, če ne bo vojakov; če hodo pa vojak, jih bo treba z davki vzdrževati. "To ni nič; to je pet krav za en groš."

Zandarja ni bilo nobenega na izpregled; uprava je bila od poloma še otrpla. Fantje so hiteli od te pridige pomirjeni in osrčeni naravnost v Ožganovo hišo. Prijazno so jih sprejemale ženske in jih izpraševale, če so si kaj zapomnili tega najnovejšega evangelija.

"Takale je, Ožganova mati," je dejal Jurij, sedel za mizo, kjer je stal štefan vina, in potegnil Tineta k sebi, "kadar bomo delili, se oglasimo tudi pri vas."

"Ne boste veliko našli," se je smejala Ožganka; "jaz pojdem rajši z vami na delitev. Kaj pa imam drugega kot dva vknjižena dolgova, Tino in Tildo?"

"Ena Vas bo Klemenov rešil," je dejal Tine. "Jeli, France?"

"Mama še ne pusti," je dejala Ožganka, "in varih tudi ne."

"Če bi bil jaz tvoj varih, France," je dejal Jurij, ki je bil zaradi poziva k vojakom precej nasajen, "bi te še bolj na kratko držal."

"Pij pa tiho bodi!" je dejal France. "Jaz se ne menim ne za mater ne za variha."

Tina, ki je zraven njega sedela, mu je stisnila roko; a Juriju to tudi ni bilo prav.

"Mene le to jezi," je godrnjal, "da so nam ti smrkavci in frkavci, ko nas doma ni bilo, vsa dekleta prevzeli. Vidis, Tine, to me jezi."

Francetov prijatelj Luka je miril in napeljeval pogovor na druge, manj kočljive predmete.

"To je ta Ljubljancan dobro povedal," je dejal, "da so vojno začeli kapitalisti, mi smo pa morali zanje kri preliti."

"Kje si pa ti kri prelival?" se je zadrli Jurij. "Doma, iz lonca v lonec, kadar ste klali."

"Kapitaliste je pa vendar dobro zdelal," je dejal Tine; "rekel je, da naj jih vrag vza-

me; denar bomo pa mi razdelili."

"Kdo pa je pravzaprav kapitalist?" je vprašala Tilda. "Ali je to vsak, kdor ima kaj denarja?"

"Ne," je dejal Jurij, "ampak kdor ima več denarja kot mi. Tudi kdor varčuje, je kapitalist, ker zbira kapital; in ta bo novo vojno zanetil, kjer bosta zopet France in Luka kri prelivala."

Jurij je sitnaril naprej in dražil Franceta, ki ga je smatral za nekakega tekmeča pri fantih in dekletih.

"Hej, France," je začel zopet, "ko sta ta dva klobasarja čenčala, da si ti delovno ljudstvo, ali te ni rdečica občila, ali te ni bilo nič sram?"

"Saj si se ti tudi namuzal," ga je zavrnil France.

"Jaz imam pravico do počitka, ker sem bil toliko let v vojni, ti pa ne."

"Kako da ne?" se je smejala Tilda, "France je vendar član strokovne zveze za štirindvajseturni počitek."

Ožganka ni ljubila preprirov; med prepriro so ljudje bolj vpili kot pili, razbilo se je tudi precej posode in po hišja in med rabuko je marsikdo šel in pozabil plačati. Navila je gramofon, ki je začel hreščati in vriskati in pis-kati. France je grdo gledal Jurija, ki se mu je zaničljivo pačil; drugi fantje pa so se spogledovali z dekletoma, ker jim je poskočna godba v noge zahajala. Hudega Jurija je čuvstvenost prevzela in kakor nehoti in nevede je objel Tino čez pas. Tina mu tega ni zamerila, ker je bila dobrega srca in ponosna, da jo imajo fantje radi; France pa je vzrotil.

"Oh, ti ljubi moj norček," ga je prestregla Tina, se ga oklenila in zaplesala z njim po sobi; za njima se je zavrtela Tilda in tudi še stara Ožganka. Vzdignil se je dirindaj in vrišč in smeh, da je vsa vas odmevala.

Franceta pa ples ni potolažil. Iz gole ljubezni je ošteval svojo plesalko, kakšna spogledljivka da je; da je ni sram drugim se sladkati in nastavl-jati. "Ali boš moja ali njegova, obeh pa ne," je odločno zavrnil.

"Kaj pa ti hočeš?" ga je rezko zavrnila plesalka. "Saj še nisva poročena, da ne bi smela nobenega fanta pogledati. Če me hočeš že zdaj pe-stiti, kaj šele bo, kadar bova mož in žena! Sploh pa, to ti povem, France, da te do sve-tega Nikoli ne bom čakala."

Užaljena je pustila Tina svojega plesalca in se zavrtela z Jurijem. Francetu je zavrela kri; znositi se je moral. Podstava je plesalcu Juriju nogo; brez potrebe, a ne brez uspeha. Fant je namreč že drobno gledal; vinski duhovi so mu bili med poziv v vojaške, med kapitalizem in delovno ljudstvo zašli, tako da njegov ples ni bil imena vreden; še nekoliko naj bi bil France počakal z nogo, pa bi bil vinjeni Jurij sam padel. Komaj pa je bil na tleh, se je iztreznil. Hipoma je bil na nogah in se zagnal v Franceta. Začelo se je splošno rvanje, brez vpitja; samo sopihanje in stokanje se je slišalo in suhi udarci. Kričale so le ženske, ki so se stiskale v kot. Francetu se ni dobro godilo; tako trdo je priletel na cesto, da je obležal. Luka, ki se je bil nekoliko previdne-dobro zdelal, je dejal Tine; "rekel je, da naj jih vrag vza-

AVGUST						
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

KOLEDAR društvenih prireditev

AVGUST

18.—Slovenska telovadna zveza ima telovadni nastop na Slovenski pristavi.

25.—Društvo slov. protikomunističnih borcev priredi piknik.

SEPTEMBER

8.—Pevsko društvo Slavček priredi piknik na Slovenski pristavi.

15.—Oltarno društvo fare sv. Vida priredi obed v farni dvorani.

22.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ priredi ob 35-letnici svojega obstoja v farni dvorani sv. Vida banket in ples. Začetek ob treh popoldne.

28.—Gospodinjki klub na Jutrojem priredi v Slov. del. dvorani na Prince Ave. večerjo in ples. Začetek ob šestih.

28.—Klub slov. upokojencev na Waterloo Rd. priredi večerjo za člane in prijatelje v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Začetek ob petih.

29.—Podr. št. 25 Slov. ženske zveze priredi v dvorani pri Sv. Vidu opoldne kosilo ob 35-letnici svojega obstoja.

OKTOBER

12.—Društvo slov. protikomunističnih borcev priredi "Jesenske kolne s plesom" v Slov. domu na Holmes Ave.

19.—Podr. št. 47 SZZ priredi večerjo in ples v Slov. del. dvorani na 10814 Prince Avenue. Začetek ob 6:30 zvečer.

19.—Podr. št. 47 Slov. žen. zveze priredi večerjo s plesom v Slovenski del. dvorani na 10814 Prince Ave. Začetek ob šestih.

20.—Pevsko društvo "Slavček" priredi Jesenski koncert ob 3:30 popoldne v šentviškem avditoriju. Po koncertu zabava s plesom.

27.—Pevski zbor ILIRIJA priredi koncert slovenskih narodnih in umetnih pesmi v cerkveni dvorani na Holmes Ave.

27.—Društvo Danica št. 11 SDZ priredi ob 50-letnici svojega obstoja obed v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. (v prizidku). Začetek ob treh popoldne.

27.—Pevsko društvo PLANI-NA priredi v Slov. nar. domu na Stanley Ave. na Maple Heights koncert. Začetek ob štirih popoldne.

NOVEMBER

2.—Društvo upokojencev Senklerskega okrožja priredi v

spodnji dvorani SND na St. Clair Ave. večerjo.

3.—Plesna skupina "Kres" priredi samostojen plesni nastop v šentviškem avditoriju.

3.—Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

10.—Prosveta Baragovega doma priredi Slovanski festival v veliki farni dvorani pri Sv. Vidu.

17.—Podr. št. 14 SZZ priredi v Slov. društvenem domu na Recher Ave. bazar.

DECEMBER

1.—Pevski zbor Slovan poda v SDD na Recher Ave. svoj jesenski koncert.

14.—Slov. oder poda v veliki dvorani pri Sv. Vidu misterij SLEHERNIK. Začetek ob 7:30 zvečer.

22.—Prosveta Baragovega doma pripravi Slovenski božič v veliki farni dvorani pri Sv. Vidu.

Hitrica ni zmeraj dobra

WASHINGTON, D. C. — Naši administraciji se včasih le vse preveč mudi. Njena lastna nepočakanoost ji potem dela preglavice. To zopet lepo dokazuje zgodba s pogodbo o končanju preskušanja atomskega in vodikovega streliva.

Našim, angleškim in ruskim diplomatom se je tako hudo mudilo s sestavljanjem pogodbe, da so že pri podpisu ugotovili, da besedilo ni ne dobro ne popolno. Zgovorili so se, da ga bodo pozneje popravili, ako bo treba. Ali bo treba, to bo pokazala debata v senatu. Pravijo, da ne bo samo zanimiva, ampak tudi živahna. Kritika bo imela lahko delo, ker bo vedela, da obstoja načelen sporazum, da se besedilo lahko menja, ako bi to bilo potrebno. Naša administracija se ne bo mogla sklicevati, da je dokončno.

Podobno zadrego je rodila hitrica v Bonnu. Amerika in Anglija nista obvestili Adenauerjeve vlade o besedilu pogodbe pred podpisom osnutka. Nemška vlada se radi tega razburja in namerava zavleči podpis pogodbe. Hoče imeti od Washingtona in Londona zagotovilo, da vzhodno-nemška komunistična vlada ne bo dobila nobene prilike, da bi pogodbo izrabila v svojo korist. Hoče imeti tudi

obvezno izjavo, da se v bodoče ne bo več zgodilo kaj takega, kot se je sedaj: da bosta torej Washington in London vsako pogodbo, ki se tiče Nemčije še pred podpisom poslali v Bonn na vpogled in oceno.

Vse te burje ne bi bilo, ako bi bili v Moskvi malo manj hiteli s pogajanjem in njihovim zaključkom.

McNamara napravil dober posel z dr. Adenauerjem

WASHINGTON, D. C. — Začetkom preteklega tedna se je federalni tajnik za narodno obrambo McNamara vrnil iz Bonna z dobrim poslom. Prodajal je Nemcem naše orožje za kar čedne zneske. Letos ga bomo dobavili za nemško armado za 650 milijonov dolarjev, prihodnje leto pa za ravno toliko. Naši plačilni bilanci se bo to prav prileglo. Za orožje bomo namreč dobili ravno toliko, kolikor letno trošimo v Nemčiji za naših 6 divizij, ki so tam nastanjene. To se pravi: naše divizije vzdržujemo z dobavami orožja nemški armadi in ne z dolarji. — To je vsekakor lep uspeh.

Ima pa tudi politične posledice. Dosej smo radi grozili Nemcem, da bomo odpoklicali naše divizije, kadar smo bili slabe volje. Sklicevali smo se pri tem na stroške, ki jih imamo z vzdrževanjem čet. Sedaj ta pritisk odpade. Ravno narobe: naša vojna industrija ima interes, da ameriške čete ostanejo v Nemčiji, saj ravno radi tega lahko računa na nemška naročila za orožje, ki bi jih drugače ne bi bilo.

Z Anglijo, Španijo in Italijo taki sporazumi niso mogoči, ker te dežele nimajo toliko dolarjev kot Nemčija. Lahko bi pa naročala orožje Francija, ker ima dosti dolarjev. Mislijo, da bi bilo dobro, da naša administracija skuša doseči z njo podoben sporazum kot z Nemčijo.

Zunanja politika "žre" angleške ministre

HELSINKI, Fin. — Angleški ministrski predsednik Macmillan je bil te dni na obisku pri finski vladi. Ker se je njegov zunanji minister Home vračal domov iz Rusije, ga je poklical kar v Helsinko na poročanje.

Home je prišel od ruskih pogajanj precej zmučen, kar se mu je poznalo tudi na obrazu. To je spravilo Macmillana, da je na svoji tiskovni konferenci pred časnikarji tudi potožil, kako zunanja politika "žre" angleške zunanje ministre. Socialistični zunanji minister Bevin je sredi dela umrl, zunanjega ministra Edena je zunanja politika spr-

vila skoraj na oni svet, — tudi Home je vse preveč vprežen v delo.

Kdaj naj zunanji minister sploh spi, ako ga lahko vsak trenutek tekom noči pokliče ta ali oni poslanik in prosi za hitra navodila. Celo glavni angleški delegat pri ZN je moral klicati zunanjega ministra ob dveh zjutraj, da je zvedel, kako naj glasu-je v neki nujni zadevi.

Ženske dobijo delo

Kuharica

Iščemo kuharico za gostilno za kakšnih 4 ur vsaki dan. Prednost ima izkušena. Kličite KE 1-8390. (153)

MALI OGLASI

V najem

4 sobe se oddajo zgoraj, s kopalnico. Oglasite se po 4. uri na 1079 E. 68 St. —(154)

Lastnik prodaja — \$11,000 E. 78 in St. Clair Ave. okolica — dvodružinska hiša, 5-5, garaža, dober dohodek. Kličite 531-5567. (157)

Lastnik prodaja

Na Grovewood Ave., dvodružinska hiša, 5-5 v izvrstnem stanje. Kličite KE 1-9354. (153)

V blag spomin

OB DRUGI OBLETNICI, ODKAR JE UMRL NAS LJUBLJENI SIN, SOPROG, OČE IN BRAT

August Shuster

ki je izdihnil svojo blago dušo dne 11. avgusta 1961.

Leti dve sta že minili odkar si nas zapustil Ti hudo, samotno je življenje, ko Te več med nami ni.

Blag spomin na Tebe, dragi, bo živel v nas do konca dni. Duša Tvoja ga naj v raju večnega Boga slavi.

Tvoji žalujoči:

oče ALOIS in mati JOSEPHINE, soproga STELLA, sin RONALD in hči PATRICIA, sestre: MRS. JOSEPHINE LOZAR, MRS. MILDRED PLAVCAN, MRS. OLGA BABIC in MRS. FLORENCE OREHEK, bratje: FRANK, ALOIS in JAMES, ter OSTALI SORODNIKI.

Cleveland, O., 12. avgusta 1963.

ODDA SE V NAJEM
stanovanje 6 sob, 3 spalnice, v bližini sv. Vida. Pokličite IV 1-6072. (153)

Naprodaj

Starejša hiša s 3 spalnicami, lot 50 x 257, blizu E. 185 St., dvojna garaža, sadna drevesa, nizki davki. Kličite IV 1-6397 po 5. uri. (153)

Hiša na prodaj

Dve stanovanji, spodaj 5 sob in kopalnica, zgoraj 4 sobe in kopalnica, vse podklete, novi furnez, novi tank in ogrevalnik za vodo, garaža, vse v dobrem stanju. Radi preselitve prodamo za \$10.500. Kličite po šesti uri zvečer 431-2254 Hiša je na 1040 E. 72 Street. Pridite in pogledjte. (167)

Preša naprodaj

Pol tonska preša na elektriko v dobrem stanju, za jabolka in grozdje naprodaj. Pripravno za farmarja. Kličite WH 4-2360. (155)

V okolici E. 200 St.

Naprodaj 6-sobni bungalov, 3 spalnice, velika moderna kuhinja in poploščena kopalnica, klet, garaža s patio. Najnovejša trojna zimska okna in vrata. \$14,900. Kličite po 5. uri IV 1-6541. (156)

DELO DOBIJO

Iščemo dvojico, da bi skrbela za starejšo žensko v privatnem domu v zameno za prosto najemnino. Blizu E. 185 St. IV 1-3272. (153)

\$10,900

2 spalnice zgoraj, 1 spalnica in kopalnica spodaj, lot 50 x 139, davki \$150 letno. Oglejte na 20873 Miller Ave. 943-2666. (153)

V najem

Tri čiste sobe oddamo enema ali dvema odraslima. \$36. Vprašajte na 1176 E. 61 St. (9,12 avg.)

Soba v najem

Oddamo opremljeno sobo blizu St. Clair Ave. Kličite HE 1-8127. (154)

Ženitbena ponudba

Kanadski Slovenec, 38 let, srednje velik, zaposlen, finančno dobrostoječ, želi spoznati mirno, verno in dobro slovensko dekle ali vdovo. Ponudbe poslati na A.D. pod značko "Skupna sreča". (12, 16 avg.)

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA SOPROGA, OČETA IN STAREGA OČETA

Anton Kastelic

ki je umrl 12. avgusta 1962. leta.

Minilo je že leto dni, odkar si nas zapustil Ti. Smrt Ti vzela je življenje, končala Tvoje je trpljenje.

Nkoli Te ne bomo pozabili in vedno bomo Te ljubili. Čeprav v hladnem grobu spiš, v srcih naših Ti živiš.

Saj ne mine nikdar dan, da ne bi bili v duhu tam, kjer dom je Tvoj hladan. Večna luč naj Ti sveti!

Žalujoči:

JENNIE — soproga
RAY in DANIEL — sinova
CONSTANCE por. PIRC — hčerka
MILLIE, DIANE — snahi
FRANK — zet
1 VNUK in 4 VNUKINJE
Cleveland, 12. avgusta 1963.

PRIJATELJA — Stephen Honeucomb, poldrugo leto star fantič v Southamptonu na Angleškem, se hladi s sladoledom v takmajašnjem živalskem vrtu, ne da bi ga motila navzočnost šimpanza.

HENRIK SIENKIEWICZ:

KRIŽARJI

Zato pa tudi vidi prihodnje stvari, kakor bi se dogajale pred njo in je govorila takole ...

Tedaj je umolknil, potresal z glavo in naposled dejal: "Pozabil sem, kaj je povedala, a se takoj spomnim."

In začel je misliti, oni pa so čakali, zakaj bilo je splošno mnenje, da vidi kraljica prihodnje dogodke.

"Aha," reče naposled, "sem se že spomnil! Kraljica je povedala, če bi vse tukajšnje viteštvo šlo s knezom Vitoldom nad šepavca, tedaj bi bila strta poganska moč. Toda to ni mogoče, ker krščanska gospoda ni poštena. Treba je varovati mejo pred Čehi, pred Ogri in pred križarji, ker ne moreš nikomur zaupati. Če pojde z Vitoldom le peščica Poljakov, ga potolče Timur šepavi, ali kateri od njegovih vojskovodij, ki vodijo neštete čete ..."

"Saj je vendar mir," se je

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

This is an Excellent Opportunity MOTEL — 13 UNITS AND FIVE ROOM HOUSE. BY OWNER. Room for expansion. \$25,000 down will trade for ranch home in suburb. Selling due to illness. Call 355-4242. (153)

By owner, CAR WASH in Western suburb. 8 year lease. All equipment paid for. For information call HI 7-8408. (155)

APARTMENTS FOR RENT

FOR RENT — NEAR NORTH. Dinette - Kitchen, Pullman living-room and bath. \$66.00 or less. Very good transportation. 2900 — 12 N. Mildred. GR 7-4577. (154)

REAL ESTATE FOR SALE

BERKELEY, fully air-cond. and swing. pool. By own. 5 rms. plus huge fam. rm. Comp. fin. bsmt., h. w. ht., central air-cond. Intercom system, attic fan, incinerator, 1 full bath, 2 powder rms., 2-c. gar., 20x40 swing. pool w. comp. filtering system and pool htr. Many other extras. 20 min. to downtown Chicago. \$36,995. For appt. call CO 1-5881. (154)

LA GRANDE HIGHLANDS—Owner offers attractive 3 bdrm. brk. ranch, pan. fam. rm., s & s, thermopane windows, tile bath, 2-c. gar., beaut. landscpd. Asking only \$22,900. 352-1504. (154)

GLEN ELLYN — 22 W. 310 2d St. Bi-level, by owner. 3/4 brk. 3 bdrms., 1 1/2 baths, drapes, W. W. crptg., s/s, gas ht., built-ins, 1/4 ac. cor. lot. \$19,000. Nr. all schls., shpg., churches. HO 9-1606. (156)

EVERGREEN PARK, Owner sacrif. 5 rm. brk. res., 3 bdrms. 45' lot, full bsmt., h. w. ht., o/hd. sewers, w. w. crptg., drapes, bit-in range & oven., alum. s/s. Call GA 3-2449. (154)

oglasil Toporčik, "in križarski red sam nekako podpira Vitolda. Križarji namreč ne morejo drugače, že zaradi sramote ne, da pokažejo sv. očetu, da so pripravljeni, boriti se s pogani. Dvorjani tudi pripovedujejo, da je Kuno Lichtenstein na dvoru ne samo zaradi krsta, temveč tudi, da se posvetuje s kraljem ..."

"Glejte — tam prihaja!" zakliče Matko začudeno.

"Res je!" reče ozrši se Povala. "Pri bogu! Kratko je bil pri opatu in je moral koj drugi dan oditi iz Tinjea."

"Nekako mudilo se mu je," je temno odgovoril Matko.

Tedaj je prišel Kuno Lichtenstein mimo njih. Matko ga je spoznal po križu, všitem na plašču, toda križar ni spoznal ne njega ne Zbiška, ker ju je videl zadnjič v čeladah, a iz čelade je bilo še celo pri odprtem naličniku videti le majhen del obraza. Stopajoč mimo je pokimal Povali iz Tačeva in Toporčiku, potem pa je s svojimi služabniki začel

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

WARRENVILLE — By Owner. Older 2 story home and 3 lots, 4 bdrms., 1 1/2 bath, Hardwd. flrs. Full bsmt. Gar. Alum. S/s. Fruit trees. \$17,500. EX 3-8031. (154)

DOWNERS GROVE — By Owner — \$94,500 — 2 story corner brick building, 30 ft. wide, 75 ft. long, 7 years old. Florist (with long lease) on 1st. Two 1 bedroom and one 2 bedroom apartment on air-conditioned 2nd floor. Baseboard oil heat, 2 1/2 car garage. Extra 30 ft. lot on side. Gravelled parkway. Excellent Ogden Ave. location. Call 964-0321. (154)

HINSDALE — BY OWNER, 7 rm. brk., 4 bdrms., gas ht., cer. tile bath & kit., full bsmt. Lot 72x220, fenced yd., 2-c. gar. Nr. schl., churches. — 323-7884. (154)

VILLA PARK, by owner. 6 room ranch, 1 1/2 baths, 2-c. att. gar., green house, full bsmt., rec. rm., workshop, landscpd. and fenced lot 100 x 150. \$19,900. TE 4-7396. (154)

FOR SALE — BY OWNER. 2 - 3 rooms, 3 - 2 rooms. Large store, machine shop and garage. Rental \$4,548 a yr. Oil heat. Price \$24,000 cash, \$10,000 down. See Mr. Geiss, 3550 Fullerton Av., SP 2-7066. (155)

PARK RIDGE — By owner. 2 sty. 6 rm. brk. 3 dbl. bdrms., 1 1/2 ba. Mod. kit., frpl. Encl. yd. Att. gar. Bsmt. Sep. din. rm., w. w. crptg. Walk to schls., shpg., trans. Low taxes. UPPER 20's. 238 Gillick-st. 825-5183. (154)

BY OWNER — 5 ROOM HOUSE. Tile kit., cabinets, 2 1/2 nice baths, fin. bsmt., attic, lot 30x126, 2-car att. gar. Nr. schools, shopping and transportation. \$13,800. LU 5-3264. (154)

HOMEWOOD — BY OWNER TRANSFERRED, 6 rm. brick ranch, 2 car att. garage, dishwasher, beaut. landscpd. Excellent schls. Nr. I. C. \$17,500. 17619 Western-av. SY 0-5604. (154)

počasi in dostojanstveno stopati po stopnicah v katedralo.

Medtem so se oglasili zvonovi in splašili jato kavk in golobov, ki so gnezдили po stolpih, a hkrati opominjali, da se maša takoj začne. Matko in Zbiško sta vstopila z drugimi v cerkev, nekoliko v skrbeh zaradi hitrega Lichtensteinovega povratka. Toda starejši vitez se je bolj vznemirjal, ker je mlajšega zanimal samo kraljevski dvor. Zbiško ni še nikdar v življenju videl kaj tako sijajnega, kakor je bila ta cerkev in ta zbor ljudi. Na desno in levo so ga obkrožali najznamenitejši možje kraljestva, slavni v svetu ali v boju. Mnogi izmed njih, katerih razum je pripomogel k ženitvi velikega litovskega kneza s čudovito in mlado kraljico poljsko, so že pomrli, a nekateri so še živeli, in na te so gledali z nenavadnim spoštovanjem. Mladi vitez se ni mogel dovolj nagledati sijajne postave Jaska iz Tenčina, krakovskega kaštelana, v katerem je bila združena strogost z resnobo in pravičnostjo; občudoval je modre in resnobne obraze drugih svetovalcev ali mogočna obličja vitezov, z lasmi, ravno pristriženimi nad obrvmi, a valjučimi v dolgih kodrih ob strani glave in po vratu. Nekateri so nosili na glavi mreže, nekateri le trakove, ki so držali lase v redu. Tuji gostje, poslanci rimskega kralja, češki, ogrski in avstrijski in njih pribočniki so vzbujali občudovanje s svojimi razkošnimi oblekami; litovski knezi in boljarji, stoječi kralju ob strani, so imeli na sebi vkljub poletju in vročim dnevom zaradi sijaja kože, podšite z drogocenim krznom; ruski knezi v svojih neokretnih in širokih oblačilih so bili ob pozlačenih cerkvenih stenah

podobni bizantinskim slikam. Toda z največjo radovednostjo je Zbiško pričakoval prihod kralja in kraljice in se je prirnil, kolikor je mogel, k oltarski pregraji, kjer sta se v bližini oltarja videli dve blazini iz rdečega žameta, ker sta kralj in kraljica poslušala mašo vedno kleče. Pa ni bilo treba dolgo čakati: prvi je vstopil kralj skozi vrata pri zakristiji in preden je prišel k oltarju, si ga je vsak lahko dobro ogledal. Lase je imel črne, kodraste, nekoliko redke nad čelom, dolge, ob straneh potisnjene za ušesi, obraz ogorel, gladko obrt, nos vzbočen in precej koničast, okoli ust gube, oči črne, majhne, svetle, s katerimi se je oziral na vse strani, kakor bi hotel, preden stopi pred oltar, prešteti vse ljudi v cerkvi. Njegovo obličje je imelo dobro tujiv, a hkrati tudi buden izraz človeka, ki ga je sreča dvignila nad lastno pričakovanje in ki mora nenehno misliti, če so njegova dejanja v skladu z njegovim dostojanstvom, človeka, ki se izogiba zlohotni graji. Toda prav zaradi tega je bila v njegovem obrazu in kretnjah neka nestrpnost. Lahko je bilo uginiti, da mora biti njegova jeza nagla, strašna in da je še vedno isti knez, ki je svoj čas, vznejevoljen zaradi križarskih sleparij, zaklical njih poslancu: "Ti k meni s pergamentom, a jaz k tebi s kopjem!"

Toda sedaj je to prirojeno vročestrvnost zadrževala velika in iskrena pobožnost. Ne le pred nedavnim spreobrnjenim litovskimi knezi, temveč tudi po svojih dedih in pradedih pobožni velmožje poljski so se zatopili v molitev ob pogledu na kralja v cerkvi. Da bi se bolj mučil, je često potisnil blazino, vstran in klečal na golem kamnu; često je dvignil

roki in ju držal tako dolgo kvišku, dokler mu nista sami omahnili od utrujenosti. Vsak dan je bil najmanj pri treh mašah in vsakokrat z isto pozornostjo. Odkritje keliha in glas zvončka pri povzdigovanju sta napolnjevala njegovo dušo vedno z zanosom, navdušenjem, razkošjem in strahom. Po maši je zapuščal cerkev, kot bi se prebudil iz sna, da je takrat najuglednejša priložnost, da ga prosijo odpuščanja ali kakega darila.

Jadviga je stopila skozi vrata zakristije. Ko so jo ugledali vitezi v bližini ograje, so takoj poklekli, dasi se maša še ni začela, izkazujoč ji na ta način čast kakor kakšni svetnici. Zbiško je storil isto, saj ni bilo v vsej množici nikogar, ki bi bil dvomil, da nima pred seboj prave svetnice, ki bodo s časom njene podobe krasile cerkvene oltarje. Zlasti nekoliko let sem je bilo strogo spokorniško Jadvigo življenje vzrok, da so ji iskazovali poleg časti, ki ji je šla kot kraljici, skoraj pobožno čiščenje. Od ust do ust so se širili med gospodo in ljudstvom glasovi o čudežih, ki jih je delala kraljica. Govorili so, da je dotik njenih rok ozdravil bolnika: ljudje, ki so izgubili moč v nogah in rokah, so jo zopet pridobili, če so si odeli stare kraljičine obleke. Verodostojne priče so trdile, da so slišale na lastna ušesa, kako jo je nekoč Kristus nagovoril z oltarja. Na kolenih so jo častili tuji vladarji, častil jo je in se je bal žaliti celo ošabni križarski red. Papež Bonifacij IX. jo imenoval bogoljubno in izbrano hčerko cerkve. Svet je gledal na njena dejanja in se spominjal, da se je ta otrok iz hiše Andegavenske in poljskih Piastov, ta hčerka mogočnega Ludvika, vzgojena

na najsijajnejšem dvoru, a naposled najlepša devica na zemlji, odpovedala sreči, odpovedala prvi dekliški ljubezni in se poročila kot kraljica z "divjim" knezom Litve, da z njim vred ukloni križu zadnji poganski narod v Evropi. Česar niso dosegle sile vseh Nemcev, moč križarjev, križarske vojne, morja prelite krvi, to je dosegla ena sama njena beseda. Nikdar še ni slava apostolstva obsijala mlajšega in čudovitejšega

čela — nikdar se ni apostolstvo združilo s takim posvečenjem — nikdar se še ni ženska lepota zasvetila v taki angelški dobroti in taki tihi otožnosti.

(Dalje prihodajšč.)

— Vsako leto se rodi v Združenih državah okoli 150,000 nezakonskih otrok.

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RACUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE AID FOR AGED PRESCRIPTIONS St. Clair Ave. & 68th St. EN 1-4212

IZDELUJEMO in popravljamo strehe, žlebove, dimnike, verandne zastore, furneze, itd.

FRANK KURE

R.F.D. 1, Rt. 44, Newbury, Ohio tel. Jordan 4-5503

ČE HOČETE . . .
prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrniti se do nas
JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th St.
HE 1-6607

TONY KRISTAVNIK PAINTING & DECORATING

Za barvanje vaših hiš zunaj in znotraj se zanesite na slovenskega rojaka Toneta! — Polno zavarovan.
HE 1-0965 UT 1-1234

MIZARSKA DELA in popravila

ZA VSA MIZARSKA DELA — POPRAVILA po hišah in stanovanjih kakor tudi za IZDELAVO NOVIH GARAŽ in sličnih gradb se priporoča Rudi KRISTAVNIK - mizar - carpenter. Kličite po 5. uri zvečer HE 1-1108, ob drugem času pa HE 1-0965.

SOGLASNO — Naj že piskata v pravi harmoniji ali ne, člana domače godbe na pihala v Pertoro v Italiji, vsaj hodita v korak.

ZENSKI JEKLA — Mousie Green krona Miss Pier 1963 Cissie Carson. Mousie je dobila prva ta naslov leta 1917, ko je bil izveden prvi izbor lepote kraljice v naši deželi.

ANZLOVAR'S DEPARTMENT STORE

6214 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

20% RAZPRODAJA 20%

Cene vsemu blagu znižane za najmanj 20%

Posebnost: ŽENSKÉ OBLEKE IN BLUZE

dobite DVE ZA CENO ENE — Kupite eno pa

dobite eno brezplačno —

BLUZE ZA DEKLICE tako poceni, da jih dobite po 99 CENTOV.

OBLACILA ZA SOLO kupite sedaj, da napravite velik prihranek.

TA RAZPRODAJA KONČA 17. AVGUSTA.

Ob torkih
dvojne
Eagle znamke